

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobkyně: **M. Š.**, zastoupená JUDr. Beátou Burianovou, advokátkou se sídlem Komenského 474/4, Mariánské Lázně, proti žalovanému: **Krajský úřad Karlovarského kraje**, se sídlem Závodní 353/88, Karlovy Vary, za účasti osob zúčastněných na řízení: I) M. L. a II) T. L., oba zastoupeni JUDr. Josefem Kašparem, advokátem se sídlem Jáchymovská 27/114, Karlovy Vary, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 2. 2022, čj. KK/753/SÚ/21-4, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 9. 2022, čj. 55 A 23/2022-113,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- IV. Osoby zúčastněné na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Dne 23. 5. 2019 vydal Městský úřad Cheb (dále jen „stavební úřad“) žalobkyni územní souhlas pro stavbu vjezdové brány. Rozhodnutím žalovaného z 18. 9. 2019 byl tento územní souhlas v přezkumném řízení zrušen. Rozhodnutím Ministerstva pro místní rozvoj z 13. 1. 2020 byl v odvolacím řízení změněn výrok tohoto rozhodnutí žalovaného, co se týče identifikace dotčených předpisů. Ve zbytku však bylo toto rozhodnutí žalovaného potvrzeno.

[2] Dne 11. 3. 2020 vydal stavební úřad oznámení o zahájení řízení o odstranění stavby této vjezdové brány. V tomto oznámení stavební úřad poučil žalobkyni, že do 30 dní od jeho doručení může podat žádost o dodatečné povolení této stavby. Tuto žádost však žalobkyně nepodala. Výzvou z 9. 2. 2021 vyzval stavební úřad žalobkyni, město Cheb a osoby zúčastněné na řízení (dále jen „OZNŘ“), aby podali příslušnému soudu návrh na určení vlastnických hranic pozemků (pozn. NSS: § 1028 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Tuto možnost však vyzvané subjekty nevyužily. Rozhodnutím z 26. 7. 2021 proto stavební úřad nařídil žalobkyni odstranění této stavby. Žalovaný v odvolacím řízení toto rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil v záhlaví uvedeným rozhodnutím.

[3] V projednávaném případě jde o tmavou kovovou bránu, která měla sloužit k průjezdu mezi komunikací na pozemku parc. č. 1276/3 v katastrálním území Cheb, ve vlastnictví města Cheb, a mezi zahradou na pozemku parc. č. XA ve vlastnictví stěžovatelky. Tato kovová brána se v období před vydáním územního souhlasu nacházela až za dřevěnou bránou, která vede na pozemek parc. č. XB ve vlastnictví OZNŘ (viz obrázek č. 1). Na asfalt byla vyznačena bílá čára, která dle žalobkyně měla značit skutečnou hranici dotčených pozemků.

Obrázek č. 1: Převzat z protokolu o prohlídce z 4. 4. 2019

pokračování

[4] Následně byla ta část asfaltu ohraničená bílou čarou fyzicky odstraněna (obrázek č. 2). Stěžovatelka posléze posunula kovovou bránu na místo bílé čáry, čímž omezila vjezd do dřevěné brány vedoucí na pozemek OZNR (viz obrázek č. 3).

Obrázek č. 2: Převzat ze sdělení stavebního úřadu z 4. 6. 2019

Obrázek č. 3: Převzat z posudku Ing. Václava Kellnera z 3. 8. 2020

Řízení u krajského soudu

[5] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Krajský soud dovodil, že v rámci nyní přezkoumávaného řízení nebylo potřeba řešit průběh vlastnických hranic pozemků. Žalobkyně totiž netvrdila, že odstraňovaná stavba není jejím vlastnictvím z důvodu, že by se nacházela na pozemku jiného vlastníka. Určení vlastnické hranice pozemků by mělo svůj význam až v případě řízení o dodatečném povolení stavby. V něm by totiž musel stavebník prokázat, že se dotčená stavba nachází na jeho pozemku. Takové řízení však vedeno nebylo. Vlastníci dotčených pozemků pak k civilnímu soudu návrh na zahájení řízení o průběhu vlastnických hranic pozemků nepodali, ač je k tomu stavební úřad v návaznosti na nesouhlas žalobkyně se závěr posudku Ing. Václava Kellnera vyzvat. To učinil nad rámec jeho povinností. Nevyřešení vlastnických sporů nicméně nelze klást k tíži zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí.

[6] Krajský soud se rovněž neztotožnil s námitkou, že vjezdová brána stála na místě již v minulosti na základě povolení z let 1956 a 1957 a ani s námitkou porušení § 96 odst. 7 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“). Krajský soud uvedl, že toto ustanovení dopadá na situace, kdy je vydán územní souhlas a po něm stavební povolení. V případě posuzované brány se však jednalo o opačnou situaci, tj. stavební povolení mělo být vydáno v letech 1956 a 1957 a po něm územní souhlas, který byl následně zrušen. Na projednávaný případ je naopak přílehavější ustanovení § 96 odst. 6 stavebního zákona, podle kterého zjistí-li stavební úřad, že stavba, pro kterou postačí územní souhlas, byla zahájena bez tohoto souhlasu, oznámení záměru odloží a postupuje podle § 129 odst. 2 a 3 stavebního zákona. Totéž platí po případ zrušení územního souhlasu po realizaci stavebního záměru z důvodů uvedených v § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona.

[7] Krajský soud se proto zaměřil na posouzení, zda v tomto případě došlo k vybudování nové stavby či zda tato stavba v místě stála již v minulosti. Krajský soud provedl důkaz fotografiemi (body [3] a [4] tohoto rozsudku) a konstatoval, že v období mezi 4. 4. 2019 a 28. 5. 2021 došlo k výstavbě posuzované stavby, resp. k posunutí kovové brány na jiné místo. Nejednalo se tedy o původní stavbu, která dle žalobkyně měla být kolaudována v letech 1956 a 1957. Tvrzení žalobkyně, že vjezdová brána v místě stála již v minulosti, je nevěrohodné, jestliže žalobkyně požádala o územní souhlas k této bráně.

[8] Krajský soud dále uvedl, že z přezkoumávaného rozhodnutí je zřejmé, o jakou stavbu se jedná, kde konkrétně se nachází, kdo je jejím vlastníkem a jakým způsobem má být odstraněna. Krajský soud rovněž shledal, že správní orgány postupovaly nestranně a v souladu se zákonem. Stejně tak krajský soud neshledal nepřezkoumatelnost přezkoumávaných rozhodnutí. Krajský soud závěrem uvedl, že neprovedl další z důkazů navrhovaných žalobkyní, neboť jejich provedení nebylo nezbytné k posouzení žaloby.

II. Kasační stížnost, vyjádření žalovaného a vyjádření OZNR

Kasační stížnost

[9] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost. V kasační stížnosti tvrdila, že na vjezdovou bránu bylo vydáno stavební povolení dne 7. 9. 1956, zn. 3149/569 a kolaudační rozhodnutí dne 25. 10. 1957, zn. vyst.

pokračování

4018/57. Stěžovatelka namítala nepřezkoumatelnost tohoto kolaudačního rozhodnutí, nicméně správní orgány a ani krajský soud se s touto námitkou nevypořádali. Stěžovatelka odkazuje na stanovisko veřejného ochránce práv z 4. 7. 2012, sp. zn. 6253/2011/VOP/SN. Nebylo provedeno geometrické vytyčení dotčených pozemků, a proto se jedná o neoprávněné stavby (pozn. NSS: stěžovatelka těmito stavbami patrně miní vyasfaltovanou plochu na pozemku parc. č. 1276/3 a bránu na pozemek OZNŘ). Tím byl porušen katastrální zákon (č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí) a ustanovení § 1028 občanského zákoníku. Stěžovatelka odkazuje na usnesení Nejvyššího soudu z 28. 2. 2017, sp. zn. 22 Cdo 4127/2016.

[10] Závěry správních rozhodnutí i rozsudku krajského soudu jsou v rozporu s ustanovením § 91 odst. 6 vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí. Stěžovatelka označila lomový bod hranice svého pozemku za pomocí sloupků oplocení. Tyto sloupky se přitom vrátily na své původní místo, na kterém se nacházely po roce 1957. Toto oplocení bylo nařízeno soudem. OZNŘ úmyslně odstranily hraniční znaky.

[11] Krajský soud opomenul stěžovatelkou navrhované důkazy fotografiemi. Přitom tyto fotografie prokazují stav v době vytyčení pozemku parc. č. XA geometrickým plánem č. 90/2018. Z tohoto plánu také vyplývá, že došlo k zabrání části pozemku stěžovatelky. Krajský soud se nezabýval ani ortofoto snímky, kde jsou tato oplocení zachycena. Krajský soud rovněž nezmiňuje tzv. technicko-hospodářské mapování či situační nákres prováděných staveb investorem (pozn. NSS: stěžovatelka patrně zmiňuje město Cheb), dle kterého se jeho stavební činnost nebude týkat pozemků parc. č. XA a 1276/3.

[12] Stěžovatelka odkazuje na ustanovení § 79 odst. 5 a § 103 stavebního zákona, dle kterých stavební a udržovací práce nevyžadují územní souhlas či stavební povolení nebo ohlášení. Krajský soud uvedl, že tvrzení stěžovatelky o tom, že vjezdová brána již na místě stála, je nevěrohodné (bod [7] tohoto rozsudku). Ve skutečnosti ale stavební úřad sepsal se stěžovatelkou protokol, na základě kterého mělo město Cheb svůj omyl vyřešit a tu část asfaltu, která leží na pozemku stěžovatelky, fyzicky odstranit. Stavební úřad přitom věděl, že žádného územního souhlasu není třeba.

[13] Krajský soud tak vyšel ve svém rozsudku z podkladů, které jsou v rozporu s právními předpisy. Správní orgány nejednaly s účastníky nestranně. Obnovou katastrálního operátu nemůže dojít ke změně právních vztahů k nemovitostem. Rozsudek krajského soudu vedl jednak k nepřiměřenému omezení vlastnického práva stěžovatelky, neboť ta nemůže vjíždět na svůj pozemek, a také ke snížení hodnoty její nemovitosti a komfortu bydlení.

Vyjádření OZNŘ

[14] OZNŘ považují kasační stížnost za nedůvodnou. Ztotožňují se se závěry krajského soudu. Stěžovatelka nesmí ve své kasační stížnosti uplatňovat důvody, které neuplatnila v žalobě. Argumentace stěžovatelky je zavádějící, neboť vychází ze smyšleného skutkového stavu. Ostatně krajský soud skutková tvrzení stěžovatelky vyvrátil. Krajský soud zjistil, že stěžovatelka posunula bránu do prostoru asfaltové plochy, tj. není pravdou, že by se brána nacházela na tomto místě již v minulosti.

[15] Závěry znaleckého posudku Ing Václava Kellnera nedokázala stěžovatelka relevantně vyvrátit. Geodetické značení upravila stěžovatelka (bod [10] tohoto rozsudku), nikoliv OZNŘ. Odkazy stěžovatelky na její spory s městem Cheb jsou pro toto kasační řízení irelevantní. Relevantní je naopak skutečnost, že stěžovatelka si postavila vjezdovou bránu na pozemku města, čímž omezila OZNŘ v přístupu k jejich nemovitosti. Stavební úřad proto správně rozhodl o odstranění této brány.

Vyjádření žalovaného

[16] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že posunutí brány, které stěžovatelka provedla, vyžaduje územní souhlas. Stěžovatelka však žádost o tento souhlas nepodala, ačkoliv o této možnosti byla poučena. Žalovaný se ztotožňuje se závěry krajského soudu. Stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí stejné skutečnosti a důvody, které již uvedla v žalobě.

Doplnění kasační stížnosti

[17] Stěžovatelka v doplnění kasační stížnosti uvádí, že výroky rozhodnutí správních orgánů jsou nepřesné, neboť z nich není zřejmé, o jakou stavbu se jedná, na jakém pozemku se nachází a kdo je jejím vlastníkem. Přitom na pozemku parc. č. XA se nachází i část jiné brány (pozn. NSS: stěžovatelka má patrně na mysli bránu vedoucí na pozemek OZNŘ). Stavební úřad se zároveň dopustil porušení čl. 36 Listiny základních práv a svobod, neboť nejednal s účastníky nestranně. Stavební úřad nenařídil ústní projednání, které mělo předcházet vydání rozhodnutí.

[18] Ze znaleckého posudku pana Ladislava Koprušáka z 7. 4. 2003 vyplývá, že stavba domu č. p. X (pozn. NSS: který se nachází na pozemku stěžovatelky parc. č. XA) a vjezdové brány byla povolena a zkolaudována rozhodnutími Místního národního výboru v Chebu z 7. 9. 1956, čj. Výst.3149/56 a z 25. 10. 1957, čj. 4018/57. Z technicko-hospodářské mapy z 10. 10. 1964 pak jasně vyplývají vlastnické hranice dotčených pozemků, včetně umístění dotčených staveb a stabilizovaných lomových bodů.

[19] V letech 1998 a 1999 probíhala rekonstrukce domu č. p. X a stavba garáže na pozemku parc. č. XC. Z důvodu těchto prací byla dotčená vjezdová brána dočasně posunuta s tím, že po dokončení těchto prací bude tato brána opět vrácena na své původní místo, tj. na hranici pozemků parc. č. XA a 1276/3. Město Cheb následně bez stavebního povolení vybudovalo asfaltovou plochu, která byla zčásti vybudována i na pozemku stěžovatelky parc. č. XA. Město Cheb následně tento neoprávněný pás asfaltu odstranilo, aby stěžovatelka mohla přemístit vjezdovou bránu na to místo, kde původně stála, tj. na hranici dotčených pozemků.

[20] Stěžovatelka proto trvá na své námitce, že správní orgány nezjistily správný skutkový stav věci. Některé navrhované důkazy byly zhodnoceny nesprávně a některé nebyly provedeny vůbec. Jednalo se o fotodokumentaci, na které jsou zachyceny hraniční znaky vyznačené podle vytyčovacího náčrtu paní H. K. č. 5998-124/2018. Tento náčrt byl ověřen geometrickým plánem Ing. J. L. č. 90/2018. Tohoto vytyčování se zúčastnily i OZNŘ a

pokračování

zástupci města Cheb, přičemž všichni s tímto vytyčovací náčrtem souhlasili. Při přemístění vjezdové brány na její původní místo byly respektovány hraniční mezníky, které ale OZNŘ odstranily.

[21] Toto geodetické zaměření bylo provedeno řádně, což ovšem nelze tvrdit o znaleckém posudku Ing. Václava Kellnera. Tento znalecký posudek vůbec nerespektoval již vypracovaný vytyčovací náčrt (který byl odsouhlasen všemi dotčenými osobami) a při tvorbě tohoto posudku nedošlo k místnímu šetření, kterého by se mohla zúčastnit i stěžovatelka. Tento znalecký posudek proto nesprávně určil vlastnické hranice pozemků. Krajský soud se přitom s těmito důkazy vůbec nevypořádal. Krajský soud ve svém rozsudku odkazuje pouze na tu fotodokumentaci, která byla pořízena až po neoprávněném vybudování brány na pozemek OZNŘ a asfaltové plochy.

[22] Došlo také k nesprávnému posouzení právní otázky, neboť vjezdová brána, která byla povolena a zkolaudována již v roce 1957, nemohla být předmětem stavebního povolení. Krajský soud uvedl, že tvrzení žalobkyně o tom, že posuzovaná vjezdová brána již na místě dlouhodobě stála, zní nevěrohodně (bod [7] tohoto rozsudku). Stěžovatelka nicméně vysvětlila, že ji stavební úřad sdělil, že i navzdory existenci této brány by měla podepsat žádost o územní souhlas, že se jedná o pouhou formalitu. Stěžovatelka postupovala na základě tohoto pokynu, přičemž stavební úřad pak na základě této žádosti vydal územní souhlas z 23. 5. 2019. Tento územní souhlas byl posléze zrušen v řízení zahájeném z podnětu OZNŘ, kteří si na pozemku stěžovatelky neoprávněně postavily plot.

[23] Dle ustanovení § 91 odst. 6 vyhlášky o katastru nemovitostí mohou být lomové body hranic pozemků, které jsou bezprostředně ohroženy stavební činností, po dobu stavební činnosti dočasně označeny tak, že vlastník následně zajistí jejich označení trvalým způsobem. V tomto případě nemůže jít o novou stavbu, jestliže stěžovatelka pouze vrátila bránu na původní místo po dokončení stavebních prací na svém pozemku. V takovém případě se nevyžaduje stavební povolení, ohlášení ani rozhodnutí o umístění stavby. Rozhodnutí o odstranění stavby tak představuje nepřípustný zásah do práva stěžovatelky vlastnit majetek.

Další vyjádření OZNŘ

[24] OZNŘ ve svém vyjádření k doplnění kasační stížnosti konstatují, že není pravdou, že by se na pozemku stěžovatelky nacházela část jejich vjezdové brány. Na pozemku stěžovatelky se ostatně nenachází ani posuzovaná brána, která se totiž nachází na pozemku města Cheb. Stěžovatelka vychází z jiného určení vlastnických hranic pozemků, než z jakých správně vycházely správní orgány a krajský soud.

[25] Nedůvodná je i námitka stěžovatelky, že ve věci nebyl řádně zjištěn skutkový stav. K dispozici byl dostatek důkazních prostředků, které vyvracejí skutková tvrzení stěžovatelky. Nelze přitom zpochybnit závěry soudního znalce na základě vytyčovacího náčrtu (bod [20] tohoto rozsudku). Zatímco vytyčovací náčrt vychází jen z omezených informací a je zatížen chybou měření, tak soudní znalec vychází z komplexních podkladů a jeho závěry jsou přesné.

Replika stěžovatelky

[26] Stěžovatelka ve své replice k vyjádření OZNŘ uvádí, že dotčená brána se skutečně nachází na pozemku stěžovatelky, ne na pozemku města Cheb. OZNŘ totiž při stavbě své brány v roce 2018 odstranily trvale stabilizované body, odstranily plot stěžovatelky a postavily bránu, která zasahuje do pozemku stěžovatelky i pozemku města Cheb. Vytyčení vlastnických hranic pozemků proběhlo zcela řádně. Město Cheb neoprávněně rozšířilo asfaltovou komunikaci z původních 2,5 m nově na 3,55 m, přičemž tímto rozšířením zabralo i část pozemku stěžovatelky. Následně město Cheb odstranilo část asfaltové plochy, která se podle geodetem vyznačené bílé čáry nacházela na pozemku stěžovatelky. Brána, kterou postavily OZNŘ na pozemku stěžovatelky, brání stěžovatelce ve vjezdu na její pozemek.

Duplika OZNŘ

[27] OZNŘ ve své duplice k replice stěžovatelky uvádí, že nikdy žádné geodetické značky či stabilizované body neodstranily. Policie České republiky, která tuto situaci na místě posuzovala, nezjistila tato stěžovatelkou namítaná tvrzení. Nesprávné je rovněž tvrzení stěžovatelky, že v roce 2018 došlo k posunutí brány OZNŘ, neboť její pozice se v průběhu let nijak nezměnila.

[28] Ze znaleckého posudku Ing. Václava Kellnera vyplývá, že vytyčení hranic pozemků geodetem je nepřesné, přičemž hranice, ze které stěžovatelka vychází, se ve skutečnosti nachází jinde právě v důsledku těchto nepřesností. Naopak z přesného znaleckého posudku Ing. Václava Kellnera vyplývá, že hranice pozemků parc. č. XA a 1276/3 je dána prodloužením líce zdi budovy, tj. na hranici těchto pozemků se žádné zlomové body nenacházejí. Tato hranice je z pozice líce zdi v čase stabilizovaná, tedy nemohla změnit svoji polohu. Novým umístěním brány pak stěžovatelka porušila právě tuto hranici danou prodloužením líce budovy.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[29] Kasační stížnost je nedůvodná.

Nepřípustné námitky

[30] Nejvyšší správní soud úvodem předesílá, že velká část kasační argumentace stěžovatelky se týká otázek ohledně vlastnických hranic dotčených pozemků. K těmto otázkám krajský soud v bodě 97 svého rozsudku uvedl, že jsou pro řízení u krajského soudu nepodstatné. Nejvyšší správní soud v této souvislosti odkazuje dále na bod 98 rozsudku krajského soudu, dle kterého by otázka vlastnických hranic byla relevantní pro případné řízení o dodatečném povolení stavby. Právě v tomto řízení by se musely vyjasnit hranice dotčených pozemků, aby bylo zřejmé, zda posuzovaná brána byla postavena na pozemku stěžovatelky či na pozemku města Cheb. Jestliže by tato brána byla postavena na pozemku města, tak by se stavbou této brány muselo totiž město, jakožto vlastník pozemku, souhlasit (pozn. NSS: právě v tomto řízení by tak dávalo smysl např. geometrické zaměření pozemků,

pokračování

jak argumentuje stěžovatelka). Žádost o dodatečné stavební povolení ovšem stěžovatelka nepodala, jak krajský soud uvedl v bodě 94 a následně v bodě 98 napadeného rozsudku.

[31] Kasační stížnost je mimořádný opravný prostředek proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.). Aby byla kasační argumentace přípustná, musí stěžovatelka na rozsudek krajského soudu reagovat a konkrétně a kvalifikovaným způsobem zpochybňovat jeho závěry. To platí i v případě, kdy stěžovatelka opakuje námitky, které uvedla v žalobě, aniž by jakkoliv reflektovala argumentaci krajského soudu. Za předpokladu, že tyto námitky krajský soud vypořádal a jejich opakování nemůže nadále obstát proti závěrům krajského soudu, nejsou takové námitky přípustné. V daném případě krajský soud námitky ohledně vlastnických hranic dotčených pozemků posoudil jako irelevantní, což srozumitelně vysvětlil. Stěžovatelka nicméně tento závěr krajského soudu v kasační stížnosti nijak nerozporuje a nadále argumentuje údajnými hranicemi svého pozemku. Tyto námitky jsou však nepřípustné podle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť se mýlí s rozhodovacími důvody krajského soudu, resp. je vůbec nezpochybňují (usnesení NSS z 19. 12. 2023, čj. 8 Azs 206/2023-44).

[32] Ze stejného důvodu se Nejvyšší správní soud nezabýval otázkou důvěryhodnosti znaleckého posudku, vytyčovacího náčrtu, obnovy katastrálního operátu či souladu správních rozhodnutí s vyhláškou o katastru nemovitostí. Tyto námitky totiž souvisejí právě s otázkou přesného průběhu vlastnických hranic, a proto jsou rovněž nepřípustné, neboť se mýlí se stěžejním rozhodovacím důvodem krajského soudu.

[33] Stěžovatelka dále namítá, že stavební úřad měl před vydáním rozhodnutí o odstranění stavby nařídit ústní projednání. Tuto námitku však stěžovatelka uplatnila až v kasační stížnosti. Tuto námitku je proto nutno také považovat za nepřípustnou, neboť se opírá o důvody, které stěžovatelka neuplatnila v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohla (usnesení NSS z 26. 5. 2021, čj. 8 Afs 278/2019-46, bod 12).

Nedůvodné námitky

[34] Nejvyšší správní soud se nemůže ztotožnit s argumentací stěžovatelky, že přemístěním brány směrem do asfaltové plochy nová stavba nevznikla, neboť brána se na tomto místě údajně nacházela již v minulosti. Pokud bude Nejvyšší správní soud vycházet z tvrzení stěžovatelky (bod [19] tohoto rozsudku), tak tato brána měla být přemístěna souběžně se stěnou domu přibližně v letech 1998 a 1999. Podle zjištění krajského soudu pak tato brána byla přemístěna na údajně původní místo v období mezi rokem 2019 až 2021 (bod [7] tohoto rozsudku). Tím, že stěžovatelka (či její právní předchůdci) bránu z původního umístění přesunula, tak tím *de iure* tuto bránu z tohoto místa odstranila. Tímto odstraněním brány odstranila stěžovatelka také i předmět údajných rozhodnutí z let 1956 a 1957, které se ve vztahu k bráně takto staly neúčinnými. Následovalo období přibližně 20 let, které stěžovatelka nazývá jako dočasné, kdy se brána nacházela souběžně s lícem stěny domu. Vybudováním brány na tomto novém místě vznikla nová stavba. Je nevýznamné, zda pro ni byla použita fyzicky stejná kovová brána jako před roky 1998/1999. Mezi roky 2019 až 2021 pak stěžovatelka, patrně v reakci na vyasfaltování přístupové komunikace, umístila bránu na údajně původní místo, tj. více směrem do přístupové komunikace. Tím ovšem

de iure opět postavila novou stavbu. Jelikož se jednalo o novou stavbu, tak ta opět vyžadovala i příslušné povolení stavebního úřadu.

[35] Je nesporné, že důvodem pro zahájení řízení o odstranění brány byla pouze skutečnost, že tato brána byla postavena bez relevantního povolení, nikoliv otázka, zda brána byla postavena na „cizím“ pozemku. Stavební úřad stavbu této brány původně povolil (územní souhlas z 23. 5. 2019, čj. MUCH 47307/2019/Örd) Žalovaný i Ministerstvo pro místní rozvoj nicméně tento územní souhlas zrušili. Ministerstvo ve svém rozhodnutí (rozhodnutí z 13. 1. 2020, čj. MMR-49015/2019-83/3405) konstatovalo nezákonnost tohoto souhlasu, neboť se stavbou brány OZNŘ nesouhlasily, byť jsou záměrem přímo dotčeni, a zároveň, že v tomto řízení nebyla opatřena potřebná stanoviska a závazná stanoviska (strana 5 rozhodnutí ministerstva). Brána, kterou stěžovatelka vybudovala na novém místě (obrázek č. 3), tak vznikla bez příslušných povolení. Tento záměr vyžadoval územní souhlas, neboť se jednalo o oplocení, které přímo sousedilo s veřejně přístupnou komunikací [§ 79 odst. 2 písm. f) ve spojení s § 96 odst. 2 písm. a) stavebního zákona]. Brána vedla přímo na vyasfaltovanou plochu, která slouží jako veřejná příjezdová komunikace k domu OZNŘ a na zahradu stěžovatelky.

[36] Důvodná není ani kasační námitka, že krajský soud opomenul důkazní prostředky, které mu stěžovatelka navrhovala. Tyto důkazní prostředky by totiž skutečně nemohly zvrátit stěžejní závěr krajského soudu, že stěžovatelka postavila bránu, aniž by k ní měla příslušné povolení. Nejvyšší správní soud připouští, že krajský soud měl tuto úvahu v bodě 128 svého rozsudku více rozvést. Nicméně z kontextu celého rozsudku krajského soudu je jasné, že krajský soud z jiných důkazních prostředků vzal za prokázanou tu stěžejní skutečnost, že mezi roky 2019 až 2021 došlo ke stavbě nové brány. Další důkazní prostředky, které navrhovala stěžovatelka za účelem jasného vytyčení hranic dotčených pozemků, již byly pro toto řízení zjevně nadbytečné. Ty by mohly být relevantní právě v rámci řízení o dodatečném povolení stavby či v řízení u civilního soudu podle § 1028 občanského zákoníku (k čemuž stěžovatelku ostatně vyzýval již stavební úřad).

[37] Stěžovatelka měla svá práva bránit v jiných řízeních i ve vztahu k údajně neoprávněně postavené bráně na pozemek OZNŘ a asfaltového povrchu na příjezdové komunikaci. Nejvyšší správní soud na tomto místě připomíná, že v tomto kasačním řízení nemůže přezkoumat oprávněnost těch staveb, které nebyly předmětem nyní přezkoumávaných správních rozhodnutí. V případě pochybností o oprávněnosti těchto staveb měla stěžovatelka iniciovat řízení a tuto neoprávněnost namítat.

[38] Stěžovatelka dále namítá, že výroky rozhodnutí správních orgánů jsou nepřesné, neboť z nich není zřejmé, jaká stavba se má odstranit. Nejvyšší správní soud tuto nepřesnost ovšem neshledává. Z rozhodnutí je zcela zřejmé, že brána se nachází na pozemku parc. č. 1276/3, ale i na pozemku parc. č. XA, že navazuje na hranu domu stěžovatelky a že vlastníkem této brány je stěžovatelka. Ostatně jiná brána, která by vedla z přístupové komunikace na pozemku parc. č. 1276/3 na pozemek stěžovatelky parc. č. XA, neexistuje.

[39] Stěžovatelka rovněž namítá, že stavební úřad nejednal s účastníky nestranně. Stěžovatelka tuto námitku dále nerozvíjí. Nejvyšší správní soud ze strany správních orgánů žádné tendenční či zaujaté vedení řízení nebo rozhodování neshledává. Jde-li o otázku určení

pokračování

vlastnické hranice dotčených pozemků, na kterou stěžovatelka soustřeďuje velkou část své kasační argumentace, tak i vůči ní rozhodovaly správní orgány zcela nestranně. Stavební úřad vyzval účastníky řízení, včetně stěžovatelky, aby se na vlastnických hranicích dohodli či podali civilnímu soudu návrh podle § 1028 občanského zákoníku (výzva z 9. 2. 2021, čj. MUCH 9852/2021/Far). Za tímto účelem stavební úřad dokonce přerušil správní řízení, neboť se jednalo o předběžnou otázku, která měla význam pro jeho věcné rozhodnutí [§ 57 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 64 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád – usnesení z 9. 2. 2021, čj. MUCH 9938/2021/Far]. Stavební úřad rovněž poučil stěžovatelku, že může podat žádost o dodatečné povolení stavby (oznámení z 11. 3. 2020, čj. MUCH 23857/2020/Far). V takovém řízení by se stavební úřad musel zabírat otázkou průběhu vlastnických hranic.

[40] Závěrem se Nejvyšší správní soud musí vyjádřit k odkazům stěžovatelky na stanovisko veřejného ochránce práv a na usnesení Nejvyššího soudu (bod [9] tohoto rozsudku). Odkazované stanovisko veřejného ochránce práv se zabývá možnostmi přezkumu kolaudačního rozhodnutí. Stěžovatelka ovšem nijak dál nerozvíjí, jak a vůbec proč se toto stanovisko má uplatnit na nyní projednávaný případ. Stěžovatelka neuvádí, jaké konkrétní závěry tohoto stanoviska by měly být aplikovány na nyní projednávanou věc, nijak toto stanovisko neklade do kontrastu s napadenými rozhodnutími či rozsudkem krajského soudu a ani neuvádí, zdali se závěry tohoto stanoviska vůbec souhlasí. Stejně stroze odkázala stěžovatelka i na usnesení Nejvyššího soudu, které se zabývá určením průběhu vlastnické hranice pozemků. Nejvyššímu správnímu soudu tak není zřejmé, co stěžovatelka těmito odkazy sleduje, a pro jejich neurčitost je proto nepovažuje za kasační námitky, s nimiž by měl povinnost se vypořádat.

IV. Závěr a náklady řízení

[41] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji dle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[42] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[43] Výrok ve vztahu k osobám zúčastněným na řízení vychází z § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, a z důvodů hodných zvláštního zřetele jí může soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. Osobám zúčastněným na řízení soud neuložil plnění žádné povinnosti, přičemž neshledal ani žádné důvody hodné zvláštního zřetele.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 19. února 2024

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu